

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom a celo leto 3 gld. — kr. „ pol leta 1 „ 60 „ „ četrta leta — „ 80 „ Naročnina se pošilja opravištvu v škofjsk. poslopju (Bischofhof.) Deležniki tisk. društva dobivajo list brez posebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. —

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Novo leto 1878.

Včakali smo se novega leta 1878. Mnogo smo si drug drugemu čestitali in želeli veselo, srečno in boljše leto. Se bodo li te želje uresničile? Bodo li nam prisijali boljši časi? Prerokovanje se je razneslo, da bodo za letom 1877 nastopili boljši dnevi! Na mnogo strani se utegne to uresničiti. Turškim kristijanom na primer se bližajo po iztrebljenju turškega 500letnega nasilstva gotovo boljši časi. Najslabša svoboda je za vsak narod boljša od najlezije sužnosti. Mogoče je, da se tudi pri nas v Avstriji reči vkrenejo na boljšo plat. Rečemo pa nalašč, da je to pri nas mogoče, če ravno še precej neverjetno. Vendar najbolj neverjetno se pa hoče zdeti, da bi nastopili kmalu za vse evropske narode sploh in obče boljši časi. Uzrokov temu je dovolj in le preveč!

Nastop boljših časov je odvisen od Boga pa tudi od ljudi. Če Bog hiše ne stavi, zastoj se trudijo, ki njo zidajo; če Bog ne blagoslovi naših njiv, goric, živali itd. ne bodo uspeha imela naša prizadevanja. Tako uči vera in skušnja. Toda na blagoslov božji se nam je zanašati, če se ga vredne delamo, če se sami poboljšamo. Zato rečemo: boljših časov solnce nam bode prisijalo gotovo, kedar se bodo ljudje resnično začeli poboljševati v нравnem ali moralnem oziru. Da bi pa ljudje na kaj takega v ogromni večini resnobno mislili, tega ne bo trdil niti največji hvalivec sedanje dobe. Marveč žalostne skušnje kažejo, da postajajo še le vedno bolj hudobni, grabljivi, krivični, nepošteni, ošabni, nesramni in neverni. Pomnoženo število vsakovrstnih hudobij, zločinov nam to neovrgljivo spričuje. Gledé moralnega ali poštenega zadržanja lezejo evropski narodi nazaj, in torej ni pričakovati boljših časov, tudi v političnih razmerah ne. Kajti navadno politične zadeve niso boljše od moralne vrednosti narodov. Sprideno ljudstvo voli navadno spridene poslance in si je torej večjidel samo krivo, če zdihuje pod nepovoljnimi političnimi naredbami. Boljše tedaj bo, če se sami v нравnem oziru poboljšamo. To pa je le z

pomočjo prave krščanske vere mogoče in torej imamo vsak sveto dolžnost, če hočemo svojemu narodu priboriti boljših časov, da mu varujemo in krepimo versko prepričanje in tako sodelujemo na zboljšanje njegovega нравnega zadržanja in stanja. Brezverni narodi propadejo, verni se ohranijo. To nam spričuje zgodovina celega sveta, rusko-turška vojska pa iz nova potrjuje.

Pri zapadnih evropskih narodih je vera otrpnila, postali so moralčno sprideni a mehkužni, večnim revolucijam predani ter so se celo z divjim Turkom pogodili, ga zagovarjajo in branijo. Zato se je pa vzdignolo novo, krepko v Kristusa in sv. križ verujoče slovansko ljudstvo, velikanski ruski narod, zoper Turka, da zatre v Evropi slednjo mohamedansko državo. Res velikanskih in veličastnih zgodovinskih dni smo se učakali. Petstoletni sedež sultanov v Carigradu se trese, bliža se trenutek, ko bo polumesec vržen raz strehe sv. Sofije in se ta prekrasna stavba zopet spremenila v krščansko hišo božjo; veliki slovanski narod, do sedaj od drugih nadkrilen, stopa polagama, vendar mogočno in veličastno na zgodovinsko prizorje. Evropa bo kmalu priznala, da njeno dobro polovico posedajo slavni sinovi matere Slave! Mnogo izmed sicer vrljih katoličanov se pa tega močno boji. Pravijo: „razkolni Rusi v zvezi z lutroviskimi Prajzi bodo katoliško vero zatrli ali vsaj njeno razširjanje ovirali“. Maloverneži! Kaj pa delajo zapadni, katoliški narodi z sv. Cerkvijo? Ali nje ti ne preganjajo? Ali niso katoliški Italijani tisti, ki so papeža Pija IX. njegovih dežel oropali in ga držijo v Rimu toliko kakor zaprtega? Ali ne razsaja po vsej zapadni Evropi novi antikrist in ajd, bogatajilno freimaurerstvo? Ne, ni treba ne Rusov pa ne Prajzov, da bi sv. katoliško Cerkvo zatrli. V to bi zapadni katoliški narodi bili dovolj močni in voljni sami, tudi bi nje ne obranil obstanek turškega barbarstva, če bi ona bila zgolj človeška naprava. Toda sv. Cerkva je delo božjih rok, Sin božji, Jezus Kristus, njeni ustanovitelj in hranitelj do konca sveta. Zato nam, vernim in zgodovino krščanskih stoletij poznav-

jočim ljudem, napredovanje slovanskih, če prav še sedaj razkolniških, narodov nikakor ne ruši vere v sv. katoliško Cerkev, v njeni nebeški poklic in konečno zmago, velikoveč mogočno uživlja in krepi. V 5. stoletju so tudi severni, deloma krivoverni narodi, Gotje in Longobardi, sv. Cerkvi z uničenjem žugali. Toda svet je ondaj zaslutil prst božji. Tuji narodi so bili vsi sprejeti v edinost sv. katoliške Cerkve, ki jih je potem pripeljala do sijajne omike, katero ves svet občuduje. Tudi slovanski narodi bodo ob svojem času začeli popraševati, kde je sv. Peter, in ni dvomiti, da ga bodo našli. In v to ime pozdravljamo z veseljem velevažno leto 1878.

Vabilo v družbo sv. Mohora za l. 1878.

Po odborovem sklepu so udom družbe sv. Mohora prihodnje leto namenjene sledeče knjige: 1. „Slovenski Goffine“ — t. j. razlaganje beril in evangelj ob nedeljah, ob Gospodovih in Marijinih praznikih, ob godovih svetnikov in svetnic božjih in ob raznih drugih cerkvenih priložnostih z dotičnimi krščanskimi nauki. Po malokteri knjigi so družbeniki toliko popraševali, kakor ravno po: „Slov. Goffine-ta“; zato si je odbor v svesti, da bode z izdavanjem tega dela ustregel občni želji. Knjiga bode obsegala 56 tiskanih pol; razdeljena je v štiri snopiče, vsak v obsegu 14 tiskanih pol, tako, da bodo udje v štirih letih dobili celo knjigo v roke. Č. g. pisatelj L. Ferčnik, dekan v Žabnicah, kateri je na odborovo prošnjo priredbo knjige prevzel, osnove dosedanjega „slov. Goffine-ta“ bistveno ni spremenil, vendar pa je razlago in nauke vse skozi popravil in razširil. 2. „Potovanje v Rim.“ Spisal Jakob Gomilšak, pridigar pri sv. Antonu v Trstu. „Namen te knjige — pravi gosp. pisatelj — je, družbenike podučevati o glavnem in najimenitnejšem mestu krščanskega sveta, pomnožiti spoštljivosti do „svetega mesta Rima“ in ude potrditi v zvestobi in vdanosti do katoliške Cerkve.“ Potopis bode obsegal 10 tiskanih pol. 3. „Občna zgodovina.“ Spisuje g. profesor Josip Staré. Peti snopič, v obsegu 10 tiskanih pol, pripoveduje dogodbe srednjega veka do konca križarskih vojsk. 4. „Umni sadjerejec.“ Poduk, kako sadje pridelovati in ohranjati, sadna drevesa in sadje spoznavljati in razločevati; spisal g. Franc Kuralt, profesor na slov. kmetijski šoli v Gorici. Poduku bode vrstjenih 52 podob. 5. „Slovenske večernice“, XXXIV. zvezek v obsegu 8 tiskanih pol bode donášal obdarovane povesti, životopise, pesmi in druge kratkočasne spise. 6. „Koledar za leto 1878“ z imenikom vseh udov in raznovrstnim podučnim berilom v obsegu 13 tiskanih pol. Poverjenikom, ki naberó v svoji fari 50 ali več udov, se bode razun naročenih knjig poslalo po vrhu primerno število družbinih bukev iz prejšnjih let, da jih po svoji

razsodbi razdelé ali šolam, ali farnim bukvarnicam, kakemu društvu ali drugim podobnim zavodom.

Po tem načrtu si bode odbor prizadeval, da bode družba sv. Mohora tudi prihodnje leto rešila prevažno svojo nalogo v blagor in čast mile slov. domovine. Vi pa, dragi rojaki in rodoljubi! ki ste prepričani, da brez duševnega izobraženja narod ne najde prave poti do boljšega materialnega stanja, ne odtegnite odboru veljavne svoje podpore, pomagajte zlasti družbinim poverjenikom, dekanijским in farnim predstojnikom, pri nabiranju družbinih udov. Kjerkoli se Vam priložno zdi, priporočajte družbo, razložite ljudstvu njeni namen, povdarjajte njene koristi in prigovarjajte k obilnemu pristopu. Pri toliko neugodnih razmerah, ki dandanes stiskajo naš narod, bodi lepo cveteča družba sv. Mohora naša dika, naš ponos, naša tolažba!

Vse častite stare in nove družnike nujno prosimo, naj nikar ne zabijo, ob pravem času k družbi pristopiti in letnino poverjenikom oddati, da bo potem mogoče, vse doneske vsaj do petega marca z vpisovalnimi polami vred v Celovec odposlati. Letnina znaša 1 gl., dosmrtnina 15 gl. na enkrat, ali 8 gl. dvakrat v teku enega leta. Kdor pervikrat v družbo stopi, naj pové, da je nov ud; imena naj se zapišejo razločno in sicer iz vsake fare zapored. Imena družnikov naj se pošiljajo z denarjem vred pod naslovom: „Družba sv. Mohora“ franko v Celovec do 5. marca 1878. Bukve se bodo razpošiljale meseca avgusta in septembra. Razpošiljatev je vravnana tako, da vsak ud svoje knjige vsaj do vseh svetih prejme. Knjige naj se sprejemajo kolikor mogoče po č. dekanijških in farnih predstojnikih. Voznino za bukve mora pa vsak ud sam plačati čast. gosp. dekanijškemu in farnemu predstojniku. Bukve naravno po pošti naj prejemajo samo tisti družbeniki, ki jih po gori omenjeni poti dobiti ne morejo; letnini pa naj priplačajo še 20 kr. za kolek in razne stroške, ki jih taka pošiljatev družbi prizadeva.

Družbin odbor.

Gospodarske stvari.

Led in ledenice.

M. Sedanji čas je led za raznovrstne obrtnije zelo važna, za nekatere obrtnije pa, posebno za pivovarstvo potrebna reč. Zdravniki rabijo led za pomoček zoper razne bolezni, mesarji in krčmarji zabranjujejo ž njim, da se meso in druga jedila ne vsmradijo in zgnijejo, in da si ob hudi poletni vročini razne pijače hladijo. Vsaka umna gospodinja potrebuje dostikrat za sto in sto potrebnih reči led. Pa tudi za prostega kmetovavca je led stvar velike važnosti. Da puščamo na stran razne

potrebe, ki so z raznoterimi obrtnijami v tesni zvezi in ki brez leda še obstati ne morejo, tako se more led za uspešno mlekarstvo, za vsako gospodarstvo zoper razne človeške in živalske bolezni prava živa potreba imenovati. Nekaj leda je tedaj po razmeri njegovega gospodarstva tudi vsakemu kmetovavcu potrebno. Zato hočemo nekaj besedi spregovoriti, česa se mora tisti držati, ki si hoče leda za poletne potrebe braniti in kaj ima pri zidanju ledenice storiti? Obče znani naradni zakon je, da se led začne tajati, brž ko gorkomer (termometer) O stopinj kaže. Ta zakon nas zavrača na pot, ktere se moramo pri hranjevanju leda držati. Ko bi bilo mogoče sbranjeni led v nižjo toplino ali temperaturo kakor O stopinj postaviti, bi se seveda ne bilo nobene zgube na ledu po tajanju bati. Ali to ravno brez posebnih naprav, zlasti poletni, ni mogoče, ko se zvonajna toplina visoko nad imenovano stopinjo povzdigne. Zato pa imamo sredstvo, z katerih pomočjo je mogoče vpliv zvonajne topline znižati in si led dolgo časa celo do novega leda braniti. Pred vsem drugim je treba led proti vplivu zvonajne topline varovati, in skrbeti, da led ne pride z takimi telesi v neposredno dotika, ki toploto dobro sprevajajo. To se pa doseže z primerno pozidanimi ledenicami in pa, če se led z takimi rečmi ogrne, ki toploto slabo sprevajajo. Kot slabi sprevajevalci toplote pa so znani: slama, pleve, rezanje, šota, listje, pepel itd. Dalje je treba za to skrbeti, da se ledna voda brž izpod leda odteka, ker sicer taka voda led hitro taja. Tudi se mora pri stavljenju ali zidanju ledenice na to gledati, da kolikor mogoče malo sape do leda priti more, ker tudi ta led taja in sicer toliko bolj, kolikor bolj je od solnca pregreta. Kder imajo dosti leda in kder njegovo spravljjanje ne stane visokih stroškov, tam si morejo potrebnega leda prihraniti, ako si zanj odberó suho mesto, ga tam v kopičasti kup nanosijo in naložijo in slednjič prav na debelo z listjem, slamo, steljo, mahom, sploh z tako snovijo pokrijejo, ki toploto slabo sprevaja in ki je lahko in brez posebnih stroškov dobiti. Pri tem se mora za odtok ledne vode skrbeti z napravo odtočnega kanala in pa da led ne leži neposredno na zemlji, ampak na lesenem rošu, ki je iz poprečno položenih lat ali rant zbit. Ko se led zлага, je treba skrbeti, da se ves led v za pest debele kose razbije, da je med posameznimi kosi kolikor mogoče malo praznih prostorov. Dobro je, če je vreme zadosti mrzlo, ledni kup z vodo polivati, da tako ves kup v jedno celoto skoz in skoz premrzne. Ta priprosti način ledovega hranjevanja se pa le tam more priporočati, kder je delo dober kup in kder je dosti leda. Bolj trpežno in bolj primerno se led hranuje v tako imenovanih ledenicah, ki se na razne načine napravljajo: kakor pač ravno razmere in potrebe nanašajo. Najbolj prosta ledenica se napravi na sledeči način. Odbera se najprej primeren prostor kolikor mogoče najbolj v senci za kakim

visokim poslopjem na polnočni strani ali pod košatim drevjem. Na odbranem prostoru se potem izkoplje jama, dolga in široka po potrebi, 50—60 centimetrov globoka. Ta jama se potem izpolni z kamenjem ali opečnimi kosi in podrobnimi stvarmi. Ob tej priliki se napravi koj odtočni kanal, vendar tako, da se brž pri svojem izstopu iz ledenice prav ostro zavije. Tako se zrak od leda bolj odvrta. Ob štirih straneh te jame se položijo v enakem številu primerno močna bruna, poprečje brez podolgovata bruna se položijo primerno debele rajce, ki delajo roš ledenični. V večjih ledenicah se te poprečne rajce še z tretjim brunom po sredi po dolgem podložé. Na štiri postranska bruna se potem po 1-3 metra narazen pokončna ali navpična bruna vdolbejo in ta zgoraj zopet z primernimi bruni med seboj zvežejo, na kar se potem strešniki pritrdijo. Stene se iz trdno se stikajočih desk zbijejo. Streha se napravi iz desk, škodelj, slame ali iz česar koli le iz opeke, železnega pleha ali kaj takega ne. Včasih se na strehi še napravi dimniku podoben sapnik. Nekteri še napravijo ob stenah plasti iz takih tvarin, ki toploto slabo sprevajajo. Pa tudi celi kup leda ž njimi ogrnejo. Bolje bi pa morda kazalo, led v take ledenice spraviti in celo stavbo z takimi tvarinami, ki toploto slabo sprevajajo, pokriti in tako za hranitev leda skrbeti. Vhod v ledenico se mora z navadnimi durmi zapreti. Med durmi in ledom se mora plast postaviti iz tvarin, ki slabo toploto sprevajajo. Če se cela hiša od zvonaj ne obda z takimi tvarinami, je dobro stene z apnenim mlekom pobeliti, da tako manj sposobne postanejo toploto posrkavati? Led se mora iz ledenice, če le mogoče ob hladnem vremenu jemati. Duri se ne smejo čez potrebo odprte puščati in prostor med durmi in ledno zalogo se mora skrbno zavarovati ali zapirati.

O gospodarskih računih.

I. Lastnosti dobrega kmetovalca so zlasti delavnost, varčnost, poštenost, potrebna razumnost, in drugo. Poleg teh dobrih lastnosti in poleg dobrega razumevanja veljavnih načel v umnem kmetovanju priporočal bi vsem malim in velikim kmetom, da marljivo računijo pri vsakem poedinem svojem podvzetju, kakor tudi v skupnem svojem kmetovanju. To terja dandanes ne samo občni napredek, nego tudi lastna korist vsakega kmeta, ki je primoran, da pazi na sleherni krajcar, za kaj ga je prejel in za kaj ga je izdal. Nekdaj niso trgovci in kramarji skoro ničesar zapisovali, a poglejmo danes v njih prodajalnice in pisarne, koliko različnih knjig bomo tu našli, kamor zvesto in natančno zapisujejo vse različne oddelke svojega trgovanja. To ne storé samo radi njih lastnega haska, ampak tudi radi gosposk, ki zahtevajo po obstoječih postavah natančnega knjigovodstva. Ako trgovec „krido“ naredi, kakor se navadno reče, ali „falira“, ozirajo se sodnije vselej na trgovčeve knjige, iz katerih je navadno tudi razvidno, ali je

trgovec sam kriv ali ne vstavljanja kupčije in onemoglosti svoje. V prvem slučaju, namreč lastne krivde, se tudi po postavah kaznuje, pri čemur ga nerednost svojih knjig še obtožuje. To smo pa omenili le mimo gredé. Kakor niso imeli nekdanji trgovci, fabrikanti, kramarji (poslednji še danes ne, vsaj vsi ne) toliko poslovnih knjig, tako tudi razumni kmetovalci ne, niti pri nas, kjer skoro nobeden pisati ni znal, niti v naprednih deželah, kakoršne so nekatere nemške pokrajine, in bogata česka dežela. Toda dan danes pa vidimo pri razumnih nemških in českih kmetih, da oni prav dobro računijo i to na svojo veliko korist. Tudi slovenski kmeti naj bi jih v tem obziru začeli posnemati. Kako pa? Vsak gospodar naj bi imel in vodil svoj gospodarski zapisnik. Kaj je to? Nič druga, nego primerno prečrtana knjižica ali pisanka,*) (stane malo krajcar-jev), v katero se zapisujejo vsi dohodki in stroški od 1. januarja do 31. decembra vsakega leta, dokler ni knjižica napisana. Zapiše se vsak goldinar, vsak groš, vsak krajcar, ki se ali sprejme ali izda. Kakošno korist pa ima tak zapisnik? Prvi in največji hasek je ta, da se uči gospodar s tem zapisovanjem varčevanja ali štedenja. S tem, da vse zapisuje, zapazil bo, kako težko se denar pridobi, pa kako hitro in lahko se ga znebi, na dalje bode s tem hitro opazil, da zabrede v dolgove, da bode moral na posodo jemati, ako mu bode zapisnik kazal večjo število pri stroških nego pri dohodkih, in videl bode iz svojega natančnega zapisovanja jasno stanje svojega premoženja. Navajena natančnost pri tem zapisniku velevala mu bode, da zapiše v oddelek „stroški“ tudi oni denar, katerega je po nepotrebnem izdal torej zapravil, n. pr. pri nezmernem pijančevanju, pri igradah (kvartanju), pri stavljenju v loterijo, kamor ljudje žalibog veliko krajcarjev vtaknejo. (Poznam tako strašnega stavca loterijskega, kateri nima s čim obleči sebe in otroke, a če le krajcar dobi, nese ga v nesrečno loterijo). Kedar bi gospodar, vodeč omenjene zapisnike, zabilježiti moral tako zapravljen in za veržen denar, zbudila se bo gotovo v njem vest z opominjajočim glasom, da naj tega v bodoče več ne stori. Tudi bi ga bilo tega izdatka sram, ako dojde knjižica tudi drugim v roko. Še drugo korist ima tak zapisnik. V oddelkih „dohodki“ ima n. pr. zapisano ceno raznim pridelkom, katere je prodal, od vseh prejšnjih let, torej mu je lažje ceno narediti, kar večkrat naši kmetje ne znajo. Marsikateri bi rad še česa prodal, da dobi denar za davek, obleko, obutev in drugo. Pa zgodi se večkrat, da takrat, kedar pride kupec, ne ve blagu prave cene narediti, in ker mu morda v istem trenutku ni velika sila za novce, blaga ne prodaja. Drugokrat pa, ko ga nenadoma silni stroški zadevajo, pa gre v lastno zgubo po prenizki ceni po-

nujat „židu“ („judu“) ali pa drugim krščenim oderuhom. Zeló koristijo v tem obziru časniki, ki redno cenike donašajo. Lehko bi naštel še več vzrokov za to, da se tudi kmetovalec na take zapisnike privadi. Vsaj so pri omikanih stanovih že zeló v navadi. (Konec prihodnjíč.)

Sejmovi na Štajerskem. 7. jan. Dobrna, Šmarje, Novacerkva; 11. jan. Planina; 14. jan. Berače.

Sejmovi na Koroškem. 7. jan. Strassburg, Beljak; 9. jan. Millstadt; 12. jan. Gmind.

Dopisi.

Iz Svičine. Ker za hudodelnike ne rabijo več palice, rabijo pa hudodelci sekire in ogenj. Nedavno je nekdo užgal „uto“ za spravljanje listja v gozdu postavljeno. Kmalu potem je gorela kuruzniška ostrv blizu gospodarskih poslopj nekoga kmeta, med tem pa je čvrst mladenič na bližnjem bregu samega veselja vriskal kakor nad kakim kresom. Nekoliko dni potem je zgorela do zadnjega hloda viničarija kmeta D. Sedaj se vzdigne sum na vriskajočega mladeniča; sodnija ga je dala prijeti in zapreti. — Svičinski zvonik je bil 4 leta brez križa, ker mu ga je vihar 15. jul. 1873. na tla vrgel z jabelkom vred. Domačini in tuji so z glavami majali nad nenavado podobo zvonikovo in mu marsikatero smešno ime zmislili. Sedaj je temu konec storjen, ker je zvonik dobil novo jabelko z križem. Delo je prevzel in častno dovršil g. Franc Kašparič, zdehavičar ali „špenglar“ v Mariboru, ter si je zaslužil očitno pohvalo in ga torej z dobro vestjo zamorem priporočiti cerkvenim predstojništvom.

Fr. Šrol, župnik.

Iz Monšberga. Letina pretečena bila je tukaj srednja. Pšenica, rž, turšica, krompir in sočivje nam je dobro obrodilo. Ajdine je vzela slana, zelja, repe in korenja bilo je malo, sadja skoro nič, vino pa sredmo; prodavljejo ga po 9—11 fl. hektoliter. Našo šolo smo za silo popravili, kar je bilo že močno potrebno. Da smo poplačali stroške, morali smo 20% doklade naložiti na direktni davek. Potrebno bi tudi bilo, da bi se še pristavila hiša in tako dobil podučitelj; toda bo težko kaj iz tega, ker je že letošnja poprava vzbudila veliko nevoljo!

Iz Ljutomera. Tukaj naseljenemu blagorodnemu g. baronu Sekkendorfu, bivšemu „Rittmeistru“ po rodu Nemcu, ki pa vendar tudi naš jezik spoštuje, je prišla blaga misel, ko je videl siromaške otroke iz okolice po uro hoda v Ljutomer v šolo hoditi, da se takim, ki so verli in siromaški v zimskem času obede napravi. In res v kratkem času je g. dobrotnik dobil še nekoliko zaveznikov, ki ga materijelno podpirajo, le eden najbogatejših tržanov P. . . se je g. baronu od-

*) Take priskrbi rada Pajkova tiskarna v Mariboru. Opazka Ured.

rezal, ko mu je rekel, naj blagovoli še on kaj dati: „Ich thue schon genug für die Schule“, kar je g. barona žalilo. Tudi sam je šel od razreda do razreda ter pital vsakega učitelja, kateri učencev (učenk) obedeke zasluži. Vsi dobrotniki bodo mladini vedno v spominu ostali.

A. Kleinšček, učitelj.

Iz Ptuja. Kar je „Slov. Gosp.“ poročal o naših „fortšritlarjih“, to ni bilo popolnem resnično. Ti gospodje niso sklenili kmetom koga za poslanca vsiliti na mesto g. Hermana. Ravno nasprotno je res. Zbrani gospodje so, priznavši veliko sposobnost in večletno izurjenost v poslaniških zadevah, vsi bili za to, da se g. Herman na vsak način zopet izvoli za poslanca v Gradec. Nadalje so pa sklenili bolj neodvisnega poslanca za mesto Ptuj izvoliti, v čemur imajo popolnem prav. Borlski grof Wurmbrand se poteguje za poslanstvo v velikem posestvu. Bodi mu! Tukaj Slovenci nič ne opravimo in konservativni Nemci tudi ne. V njem nosi zvonec ustavovernega liberalizma znani prijatelj opic ali „ofov“, g. Karneri v Wildhausu!

Iz Koroškega. V Celovcu imajo že 2 konferenci ali družbici sv. Vincencija za krščansko podpiranje revnih siromakov in zapuščenih fantičev. Za te so že napravili pribežališče ali „azil“. Mnogo svetnih gospodov pobira milodarov za blagi namen, obiskuje siromake tako, da se le v resnici potrebnim in najrevnišim miloščine darujejo. Dohodkov ste obe konferenci lani imele 1287 fl. — Svitli cesar so gasilnemu društvu v Požarnici darovali 80 fl. — Blizu Grebinja stanuje zvit posestnik. Tesarju je po dokončanem delu dal kruba in žganja in premišljeval, kako bi storil, da bi ne bilo treba tesarja plačati. Ko si reč domisli, zakolje skrivši 1 kuro ter njo položi tesarju v „ceker“. Ko ta domov prišedši kuro zagleda, njo kar hitro nese nazaj. Posestnik se pa začne silno kregati in upijati, da mu je tesar že četrto kuro požrl, ter žuga z tožbo, če mu brž 5 fl. ne izplača. Prestrašeni tesar je plačal in zaslužno dnino zgubil.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Močno osupnilo je ljudi, ko so izvedeli, da je minister Andrassy nemškimi in magjarskim poslancem posebič razlagal, kako stojimo proti našim sosedom, ter nekako osorno zbadal v Italijane. Nekateri sklepajo iz tega, da je boj Avstrije proti Italiji blizu. Italijanski listi so res začeli vrešati in poročati, da Avstrija utrjuje Gorico, Pontablo in Trident, česar pa listi naše vlade ne priznavajo. Resnično pa je, da so svitli cesar pohvalili društvénike slovenske „Edinosti“ pri Trstu, ker so ti slovesno ugovarjali ali protestirali zoper tržaške Lahone, ki vedno ščujejo zoper Avstrijo in komaj čakajo, da bi jih italijanski kralj pograbil. Sedaj bodo menda ljudje vendar verovali, da smo Slovenci sploh vrli Av-

strijani in da nas ni treba po večnem nadlegovanju naših listov v pravem domoljubju podučevati? — Še bolj usupnilo je ljudi naglo potovanje ogerskega ministra Tisza-ja v Berlinu in, kakor mnogi listi trdijo, k Bismarku, poglavitnemu sovražniku Avstrije. — V Salzburgu so list „Chronik“ konfiscirali, ker je objavil govor slovenskega poslanca dr. Vošnjaka o državnih posojilnicah, in o pomanjkljivosti računov gledé 14 milijonov. Kaj takega še se do sedaj ni zgodilo, ker postava različno prepoveduje liste konfiscirati zaradi objavljenja poslaniških govorov. Sploh politični listi, ki ne trobijo v rog ustavovercev, ne vedó, kaj in kako bi pisali o naših zamotanih domačih zadevah, da bi se konfiskacijam ognili. Sedanje tiskovno svobodo bomo še dolgo pomnili. — Upravna sodnija je odločila, da najem lova in torej pravica loviti prehaja na dediča, ako najemnik umerje, in se torej nova dražba pred dotičenim rokom ne sme razpisati. — Po večjih mestih trgovci in obrtniki hudo tožijo, da ni ne kupčije, ne dela, ne zaslužka; ljudje morajo sedaj nasledke liberalnih gospodarstvenskih nauk čutiti, ker se o njihovej nevarnosti niso hotli podučiti. Ogerske novine bodo morale davek t. j. kolek plačevati, do sedaj bile so tega davka proste; požigalci se tako množijo na Ogerskem, da so v požunski in zemplinski županiji oklicali stojno, naglo sodbo ali sodbo na mestu. — Hrvatski zbor v Zagrebu zboruje. Denarji iz posekanih gozdov v vojaški granici se bodo do 56% porabili za magjarske železnice, drugo pa za šolo, steze in popravljanje Save v granici. — Cesarica se je z cesarjevičem vred odpeljala na Angleško.

Vnanje države. Turškemu sultanu že hudo šivlje, ker je angleškega ministra Derby-ja poprosil, naj ruskega carja nagovori z Turčijo sklenoti mir. Ali ruski minister, knez Gorčakov, je Angležem rekel, da je ruski car vselej pripravljen na mir, vendar Turk se mora ponižati in priti prosit zanj. Ošabne Angleže je ta dobra brca močno razljutila in razdražila in žugajo Rusom z vojsko. Vendar sultan je v svoji zadregi zopet Angleže poprosil, naj mu vsaj do premirja — Waffenstillstand — pomagajo. Rusi so Angležem zopet rekli, da so pripravljeni nekaj časa v vojsko prenehati, toda Turk sam mora priti prosit. Tako stoji sedaj. Ruske pogodbe premirja še niso znane. Ruski car pojde sredi januarja zopet na bojišče. Nemški Bismark je baje skrivno zvezo sklenil z Italijani in francoskimi republikanci ter hoče Švicarsko deželo razkosati in razdeliti. — Papež Pij IX. so imenovali 2 nova kardinala. — Francozi so jako nemirni postali, ko so zvedeli, da hoče Anglež res vzeti Egipt, Kandijo, Ciper. Tudi Italijani so rekli, da tega ne bodo trpeli. — Rumunski knez Karol se je vrnil v Bukurešt in je kot dobitnik Plevenski bil sijajno sprejet. — Grška vojna stoji na turški meji in šteje blizu 30.000 mož. —

Vojska za svobodo turških kristijanov.

Huda zima je potegnila na celem bojišču, na poti od Bukurešta do Donave je zmrznilo 1200 ruskih vojakov, krivec, srež in led so pa vse moste čez Donav potrgali. Te nesreče boj sicer motijo ali vstavijo ga ne. Rusi marširajo že celih 14 dni neprestano in so sedaj začeli čez Balkan prodirati za Sulejmanom in Šakir-pašem, ki se proti Adrianopelnu in Carigradu pomičeta ter za seboj vse do čista požigata: mesta in vasi. Povsod morajo Rusi gasiti, kder Turke dojdejo. Cesarjevič je tako prišel blizu do Balkana, general Gurko je pa 29. dec. mahnil čez Balkan celo blizu do Sofije; večina Turkov se je pred njim umaknila v Sofijo in v Ihtiman. Prehod je bil težaven; Rusi so morali nove steze z dinamitom izlomiti, kanone samotěž za seboj vlačiti čez 5000 črevljev visoke z snegom in ledom pokrite planine; toda rusko junaštvo je premagalo vse, Gurko stoji v letu 1877. drugokrat na južni strani Balkana v neizmeren strah Turkom, čijih žene, otroci in stari povsod zapuščajo svoja 500letna selišča in vkljub strašnej zimi bežijo proti Aziji. Z Gurkom se bodo pri Sofiji kmalu združili hrabri Srbi pod Belim Markovičem. Ta general je namreč 29. dec. po hudem boju, v katerem je palo 700 Srbov, z naskokom ali „šturmom“ vzel Pirot, kder 15.000 kristijanov prebivlje, ter je zaplenil 23 kanonov in 1000 pušek; potem pa je hitro mahnil v soteske pri Žarigradu, od koder je še samo 12 ur do Sofije. Streljanje v Niš so Srbi vstavili, ker se jim Turki hočejo vdati, od Kuršumlje in Leskovaca pa hitijo srbske čete proti Perištni na Kosovem polju in pridejo tako Turkom pri Novembazarju za hrbet. Tukaj je 12 turških bataljonov vdrlo v Srbijo, so pa pri Raški zadeli na šance Milojkoviča, ki je vse napade hlabro odbil; tepeni Turki so zbegnoli v Novibazar. V Armeniji se Turkom enako slaba godi. Muktar-paša je zapustil Erzerum in odbežal v Carigrad. Erzerum bo kmalu v ruski oblasti. Naposled še omenimo, da tudi na morju za Turka ni ne sreče ne varnosti več, čeravno ima samo na Črnem morju 13 velikanskih oklopnice, ruski mali parobrodi jih vedno z torpedi nadlegujejo, katerih se Turk strašno boji in tako so turški parobrodi brez obrambe. Rusi jih torej zaporedom ugrabljajo in vlačijo v Odeso ali Sebastopol; nedavno so zgrabili veliko turško ladijo, ki je imela 900 vojakov naloženih, vsi so morali kot vlovljeni v Odeso. Največja zaslomba Turkom so še njihove trdnjave: Ruščuk, Silistrija, Šumla, Varna, Vidin, Sofija, Adrianopel, Carigrad, Erzerum in Batum. Padnejo te, je Turčija zgubljena. Rusi pa ženejo 460 bataljonov rezerve na bojišče, število vojaških novincev za l. 1878. znaša 480.000 mož, dosti za Turke z Angleži in vsemi turkoljubi vred. Vsi bodo tepeni.

Za poduk in kratek čas.

Novo črtice iz slovanskega bojišča v Aziji in Evropi.

I. Ko so hrabri Rusi in Rumuni lani 10. dec. vdrli v Plevno in vlovili Osman-pašo z vso njegovo silno vojsko vred, je glas o tem dogodku stresel vso Turčijo, turkoljube pa neizmerno prestrašil. Šaljivi „Brencelj“ piše: „ko je Plevna propala, godile so se po svetu čudne reči. Na Ogerskem so magjarski petelini kar znoreli. V ljubljansko nemčursko kazino je vdarila strela, vsi nemčurji in turčini bili so omamljeni. Nekaterim, ki so prej na vse grlo upili, je hipoma stal jezik; v Celju so dobili vsi nemčurji drisko, v Kamniku je g. Kecelj padel znak z stola in si spahnil možgane, v Postojni je Dreota zadelo na jezik, da sedaj z nosom govori; Hočevar na Krškem se je tako zmešal, da je svoje šolsko poslopje dal za slovensko šolo, v Kočevji je bil tak potres, da so ljudje na glave padali, v Trziču so tako škripali z zobmi, da so si skoro vse polomili in si morali zabiti v čeljusti svoje „eveke“; na Dunaji je nemčurske poslance iz slovenskih dežel celo noč mora tlačila, Dežman je iz postelje skočil na zobe svojih „grabelj“ tako, da so ga vnovič po žnablil udarile; sploh je bilo po nemčurskem in turčinskem svetu 10. dec. 1877. veliko nesreč“. Tako popisuje šaljivi „Brencelj“ nasledke slavne zmage ruske za slovanožreče; vendar pustimo sedaj šalo in nagledimo si resno in krvavo delo natančne in po najnovejših poročilih! Ni dvomiti, da bomo tako še boljše spoznali važnost Plevenske zmage!

Bilo je v noči od 26.—27. junija, ko so Rusi pri Zimnici prestopili Donav in potem naglo prodirali v Turčijo ne zmenivši se za Ruščuk in Šumlo; 1. jul. bili so že v Bjeli, 7. jul. v Trnovi in 13. jul. unkraj visokega Balkana na stezi v Adrianopel; 16. jul. so z naskokom vzeli Nikopolje ter vlovili 2 paši in 6000 Turkov. Ali sedaj se Rusom zmaganosno napredovanje hipoma vstavi, nepričakovane nesreče jih stiskavljajo od vseh strani. Kriv tega je bil bržčas višji poveljnik, veliki knez Nikola, sam in tisti, ki so Srbom in Rumunom takrat zabranili iti v boj. Kajti le tako je bilo mogoče, da je Osman-paša z 40.000 najboljših vojakov, ki so se lani izurili v srbskem boju, naglo zapustil Vidin blizu srbske meje in tihotapno prilezel z Plevno neopaznim Rusom celo na vrat in za ledje. Tukaj se je Osman brž tako strahovito zaril in z šancami obdal, da ga Rusi niso mogli z nobeno silo pregnati. Trikrat so ga napali, hlabro in junaško, z vedno večjimi močmi, a vselej zastonj in vselej z večjimi zgubami. Osman je namreč vedno več vojakov dobival od Sofije in število šanc pomnoževal; pri naskoku 20. julija palo je 2800 Rusov ubitih in ranjenih, 30. jul. 8000 in 11. sept. 14.000, skup 24.800 mož. Strahovite zgube so tedaj Ruse

napotile, počakati na carsko gardo, napadanje opustiti in Osmana z šancami obdati in v Plevno zapreti. To je zdalo. Do 24. okt. je privrelo iz Rusije toliko vojakov, da so ne samo Osmana popolnem obkolili, ampak tudi vse druge turške generale tako zadržavali, da ti niso mogli Turkom v Plevni zaprtim pomagati. Osman se tega ni nadejal in je torej potrpljivo čakal na rešenje, čakal je 60 dni od tistih dob, ko so mu pripeljali zadnjo krat živeža in streljiva, čakal je 45 dni, odkar je bil popolnem od zunanjega sveta zaprt. Od svojih vseh 95.000 mož imel je še kakih 45.000 na nogah, vse drugo je bilo že ubito, ranjeno ali boleno. Glad, zima in bolezni začele so ga čedalje huje stiskati. Drugi teden decembra se je nebo v oblake zavilo, sneg je začel naletavati, oster krivec nemilo iz Rumuneje črez Donav briti, turški vojaki, v razcapane poletne brnje borno oblečeni, so kar samega mraza drgetali in z zobmi klepetali, na katere še tudi kaj djati niso več prav gleštali. Sedaj sklene Osman zadnje moči zbrati in ž njimi vdreti skozi rusko-rumunske šance in sicer proti Vidinu. Vsakemu je dal za 3 dni živeža, 150 patron, 1 par novih opank in olja za puške. Od 204 kanonov je dal, razve 77, vse pokopati ali z dinamitom raznesti; 24.000 bolenih in ranjenih je pustil ležati v Plevni brez vsake pomoči. Z zdravimi 44.000 Turki, 77 kanoni in 600 vozmi, pred katerimi so bili slednji njegovi voli vpreženi, se je začel v noči 9.—10. dec. tiho pomikati po dvema mostoma črez reko Vid, da bi se unkraj vode po planjavi spustil proti Vidinu. Ali Rusi so njegovo namero že 3 dni prej izvedeli in 9. dec. zvečer ob 10. uri je ogleduh prišel pravit, kako Turki proti mostoma gomazijo. V Plevni so Rusi zagledali mnogo lučic in skozi trdo temo se je slišalo drdranje kanonov. Rusi in Rumuni so torej imeli dovolj časa na krvavo odločbo pripravljati se. Ob 4. uri zgodaj bili so vsi na nogah in ko se je deniti začelo, zapazili so, kako je vse črno Turka lezlo črez Vid na stezo proti Metropolju, ki pelja potem kraj Donava v Vidin. Sedaj so torej vedeli, kder hoče Osman rusko ograjo prekrbnoti in so tedaj hitro od vseh strani tje svoje sile tiščali, Rusi od juga, Rumuni od severa. Streljati pa niso hotli, dokler ni bil večji del Turkov že črez most. To je bilo okoli 8. ure. Nebo je bilo temno, oblačno, kakor da bi vsak trenutek začel sneg iti. Sedaj zablise iz 40 kanonov, v strahovitem gromenju siplje iz jeklenih žrel točo krogelj in granatov na Turke. Boj se je začel. Turki so pred seboj tirali omenjenih 600 vozov in trčeli na ruske šance, kder so bili grenadirji nastavljeni. Ko so ti zagledali bližajočega sovražnika, začeli so iz svojih berdank grozno naglo in gosto streljati. Živina je hipoma postreljena ali divjá razkačena v turške čete nazaj. Hitro stopi 12.000 Turkov pod poveljništvom Osmana samega v bojni red in se spusti kakor blisk naglo nad ruske šance. Kakor silen vihar zaženejo se črez

plan, vkljub toči ruskih krogelj, vderejo v šance, posekajo kanonirje, vzamejo kanone in vržejo pešake vun, skoro ves severijski regiment je uničen, prva vrsta ruskih šanc predrena; toda druge in tretje vrste ne morejo vzeti, ne utegnejo napasti. Kajti general Strukov jim hipoma 3 regimente grenadirjev nasproti tresne. Z grozno srditostjo planejo ti junaki na zasopljene Turke, jih zgrabijo z bajonetom, pobijejo hipoma vse, le malo se jih reši z pobegom iz šanc nazaj za vozove. To je bilo okoli 9. ure. Osmanov napad je bil odbit, ruske šance predreti nemogoče. Osman, čeravno na nogi ranjen, komandira še dalje in sicer iz voza, na kateri so ga iz konja preložili. Vkaže iti nazaj v Plevno, kar pa tudi že ni bilo več mogoče. Rusi in Rumuni so namreč hitro, ko so Turki šance okoli Plevne zapustili, v nje vdrli, mesto zaseli in v Turka od 4 strani začeli strahovito tiščati. Cele 4 ure je 400 kanonov bljuvalo ogenj in smrt v Turke, ki so se na sredi strahovito gnjeli in zaletavali sedaj na Skobeljeva, sedaj na Rumune, potem zopet proti Strukovu ali pa nazaj proti Plevni. Ali vse je bilo zastonj. Rusi in Rumuni so pritiskali čedalje bližje in silniše, uiti ni bilo nikamor mogoče, udati se edino rešenje še nepoklanim ljudem. Okoli 1. ure popoldne vzdignejo Turki belo zastavo ali bandero blizu Opaneša na severo-zahodnji strani od Plevne. Rusko-rumunski ogenj utihne in 10 minut potem se uda Osman ruskemu generalu Ganeckiju in Turki pomečejo, vsak tam, kder je stal, svoje puške in patrone na krvavi sneg. Bojišče je bilo kar nastlano z orožjem. Kako so Rusi v Plevni našli, kako z Osmanom in jegovo vjeto vojsko ravnali, to bo pa „Slov. Gosp.“ svojim čitateljem prihodnjič razložil.

Smešničar 1. Neka pijanka se je podala v Trsat na božjo pot k Materi božji. Žejna stopi v bližnjo krčmo in se žganjice, toda po stari navadi in pozabivša, da se hoče poboljšati, preveč napije. Potem gre v cerkev. Ko pride pred veliki altar se njej začne po glavi vrteti tako, da je na glas vskliknila: „uj, blažena Majčica božja, kak' sem jaz sveta, ker Majčica božja okolo mene hodi, namesto jaz okolo nje“. J. Petépan Škrljev.

Razne stvari.

(Konfiskacija štev. 50. „Slov. Gosp.“) je c. k. okrajna sodnja potrdila, ker se je našla pregreha v poročilu o zatrenju kat. polit. društev na Tirolskem in zborovanju freimaurerjev na Dunaju, potem v poročilu o razprodaji verskih in protiverskih knjig na Moravskem, dalje o zaukazih deželnih šolskih svetov v Spod. Avstriji in na Štajerskem. Pritožbe ni vložil, ker itak nič ne pomaga. Škode ima „Slov. Gosp.“ 35 gld. Vsa poročila vzela je iz nemških listov, ki niso bili konfiscirani.

(Učiteljske spremembe.) G. Jan. Glinšek pride za učitelja k sv. Doroteji pri Dornavi, g. Ludvik Tribnik pa za podučitelja k sv. Križu pri Slatini. Službeno doklado dobil je g. Franc Šijanec pri sv. Duhu pri Lučanah.

(List „Učitelj“) kojega je pisal marljivi g. Lapajne v Ljutomeru, je prenehal izhajati. Pogoste konfiskacije in tožbe so mu življenje zadušile.

(Lončarska posoda) g. Schütz-a v Libojah za Celjem je tako izvrstna, da je bila v Gradcu od štajerskega društva za povzdigo obrta odlikovana z srebrno državno svetinjo.

(Za uboge Črnogorce) so poslali č. g. dr. Jožef Muršec 5 fl., g. Matevž Kandolf 2 fl., blagorodna Urša Gomilšakova 5 fl. in g. Matjaš Gomilšak 1 fl.

(Ponarejena „Slovenska pratika“) se prodavlje; zunanja podoba je pravej pratiki, katero že od nekdanj izdaja g. Blaznik v Ljubljani, slična, le podobe sv. Jožefa nima cesarskemu koleku nasproti. Ta pratika je nezanesljiva, ker sejmове krivo nastavlja in še niti za imena naših okrajev prav ne vé; tudi ima eno prav grdo in popolnem lažnjivo povest zoper sv. misijone itd. Kmetje, kupujte pratiko, ki ima sv. Jožefa na prvem listu!

(Priporočba dobrih listov.) Šaljivi list „Brenčelj“ v Ljubljani izhaja 2krat v mesecu in stane 80 kr. za četr let, 1 fl. 50 kr. za 1/2 leta in 3 fl. za celo leto. Hrvatske „Pučke novine“ v Zagrebu so Novicam podobne in stanejo 4 fl. Edinost v Trstu izhaja po 2- ali 3krat na mesec in velja 2 fl. 40 kr.

(G. Simettinger), nadzornik tržaške zavarovalnice bo ta mesec zopet več dekanij naše škofije obiskal.

(Za družbo duhovnikov) so vplačali č. gg. Arženšek, Feichtinger, Hribovšek, Lednik, Prešček, Slanič po 11 gl. in vsi ob enem ustanovnino dopl. — Strašek 20 gl. (poprej že 40 gl.), Flek 11 gl., Kukovec 11 gl., Petan 11 gl., Kramberger Mart. 13 gl., Vraz Jož. 10 gl. — Letnino so vplačali: Feuš 2 gl., Napotnik 2 gl., Strajnsak Mart. 2 gl., Vraz Ant. 1 gl., Vraz Ivan 1 gl., Planinšek 1 gl., Zabukošek 1 gl.

(Spremembe v Lavantinski škofiji.) Č. g. Jožef Jurčič pride za kaplana na Pako v brašlovski dekaniji.

Listič opravištva. Č. g. D. na S. Polskavi: za 1878; g. Razlag prejel za štiri; g. P-č pri sv. Marku: vse dobili; č. g. Ž-r v C. doplačal ustanovnino; g. B. Vr. v Vojniku za 1878, ker je za lani že plačano.

V Mariboru. Krompir 2 fl. 30 kr. Hl. — fažol 16, leča 28, grah 26 kr. Kg. — Pšeno 13 kr. liter. — Pšenično gres 25, prednja moka 22, srednja 20, polentna moka 14 kr. Kg. — Kravje maslo 1 fl. 20 kr., svinjsko maslo 86. slanina frišna 62, slanina prevojena 78 kr., puter 1 fl. 10 kr. Kg. — Jajce 2 za 6 kr. vsako. — Govedina 48, teletina 55, svinjetina mlada 54 kr. Kg. — Mleko frišno 12, posneto 10 kr. liter. — Drva trda fl. 3 60 mehka, fl. 2 70 Kbmt. — Ogelje trdo fl. — 90, mehko 60 kr. Hl. — Seno 3 fl. 10 kr. slama 2 fl. 90 kr., stelja 1 fl. 80 kr. za 100 Kg.

Loterijske številke:

V Trstu 29. decembra 1877: 66, 2, 72, 77, 30.
V Lincu " " 76, 86, 21, 31, 9.
Prihodnje srečkanje: 12. januarja 1878.

Najnovejši kurzi na Dunaju.

Papirna renta 62.95 — Srebrna renta 66.25 — Zlata renta 74.15 — Akcije narodne banke 786 — Kreditne akcije 206 — 20Napoleon 9.60 — Čes. kr. cekini 5.70 — Srebro 104.75.

Svojim prijateljem in znancem naznanjam, da sem se preselil na Dunaj ter jim pri tej priložnosti javljam srčen pozdrav!

P. E. Kornfeld
bivši kaplan pri sv. Trojici v Halozih.

Denarji najdeni.

Ta, ki jih je izgubil, naj se z vsem izkaže pri predstojništvu občine Krčevine pri Mariboru do slednjega sušca t. l.

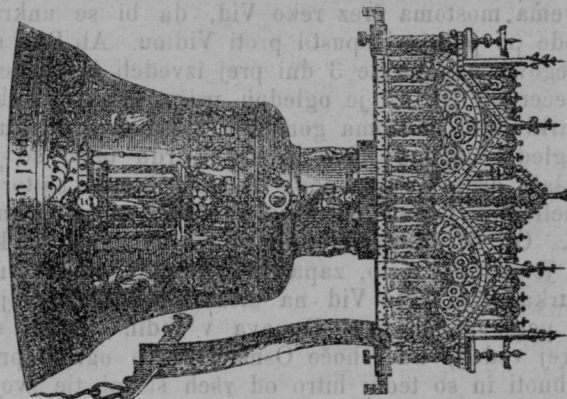
LIVARNA,
Badgasse Nr. 9
blizo sl. cerkve.

Številnih priznail
za zlite zvonove
je priredjenh za
ogled.

zvonarna in livarna

g. Janeza Dencel-na in sinov
v MARIBORU

zliva posebno izvrstne zvonove iz najcenejše zvonovine v vsakej velikosti s iz nova izumljenimi pre-gibnimi kronami (ki se naj ne jemljejo za navadne debele, lite tečaje) na vsakojaki glas, katerega koli kdo želi, bodi v popolnih, vbranih akordih ali kot spolnilo že obstoječih starih zvonil z jasnim in čistim glasom pod poroštvom; zvonove, ki se s starim nebi vjemali, vzememo zopet nazaj. Zvonilno spravo priskrbimo iz razne robe, kakoršno pač kdo želi: iz kovanega, iz litega železa ali iz besemerskega jekla in iz hrastovega lesa in sicer po novem načinu z blazinicami na perutih takó, da se zelo lekho zvoni in v zvoniku nič ne trese.

Ilustrirane obrazce določimo, kdor jih želi, brezplačno po pošti!